

Prensa

El Ciervo. 75 anys de pensament lliure i cultura

Palau Robert acull, fins al 18 de gener de 2026, l'exposició *El Ciervo. 75 anys de pensament lliure i cultura*. Comisariada pel professor universitari, curador i investigador en art contemporani Sergi Álvarez, és una iniciativa conjunta de la publicació, degana de les publicacions culturals a Catalunya i a Espanya, i la Direcció General de Difusió.

L'exposició commemora els 75 anys de *El Ciervo*, revista de pensament i cultura fundada a Barcelona el 1951 que ha estat, des dels seus inicis, un espai de llibertat, debat i reflexió. Nascuda en ple franquisme, *El Ciervo* va obrir camí amb una veu pròpia, independent i compromesa amb valors com el diàleg, la justícia, la llibertat d'expressió i la democràcia. Al llarg de les dècades, *El Ciervo* ha acollit veus de diversos àmbits i ideologies, construint una comunitat oberta i plural al voltant de la cultura, la política, la ciència, la religió i les grans qüestions humanes.

La mostra recorre, en tres espais i cinc grans eixos, els moments clau de la seva trajectòria, i posa en valor el patrimoni documental que ha acumulat durant 75 anys. *El Ciervo* es defineix com "una manera reposada de mirar el món amb esperit crític sense acritud i amb voluntat de comprendre els altres".

75 anys d'una revista improbable

Any 1951 a Barcelona. En plena dictadura i encara amb racionament d'aliments, té lloc la vaga de tramvies a Barcelona, la primera des de la Guerra Civil i una de les primeres manifestacions massives contra el franquisme. En aquest ambient reivindicatiu neix *El Ciervo*, com a resposta a una iniciativa de Francesc Condomines i Claudi Colomer Marqués, llavors director

Prensa

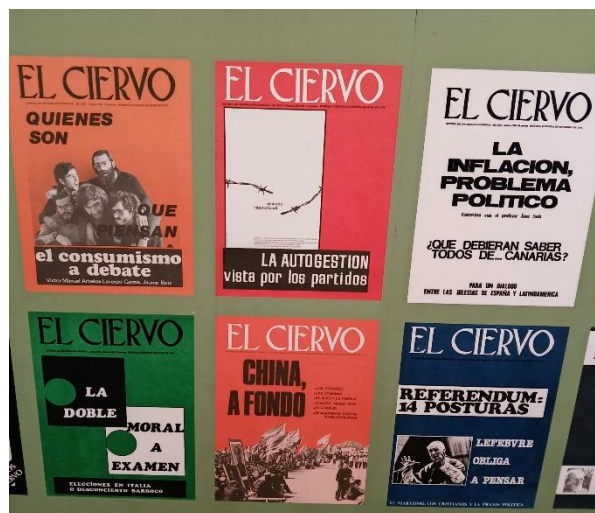
de *El Correo Catalán*, i membres tots dos de l'Associació Catòlica Nacional de Propagandistes (ACNP).

L'objectiu era crear una revista cultural coordinada per joves, però, després del primer número, publicat el 30 de juny de 1951, es van independitzar de la tutela de la ACNP i van prendre el seu propi camí.

Una aposta per l'humanisme, la democràcia i el progrés

El Ciervo ha estat, des dels inicis, i continua sent, una publicació arrelada en una tradició humanista, compromesa amb el pensament crític, el diàleg i valors com la justícia, la dignitat i la solidaritat. Va obrir espais per reflexionar sobre les grans qüestions socials, polítiques i religioses del seu temps, com mostra clarament el conjunt de totes les portades.

Aquest esperit es va reflectir en el suport a moviments com el Servei Universitari del Treball, el pacifisme, l'anti-colonialisme o els drets civils o en col·laboradors com José María de Llanos o Pere Casaldàliga, i en la influència de revistes com la francesa *Esprit*, amb la qual compartia una crítica profunda al totalitarisme i una aposta per l'humanisme comunitari. Es deia, llavors, que *El Ciervo* era una revista "feta per catalans que pensen en francès i escriuen en castellà".

Aquesta vocació crítica va connectar amb l'esperit renovador del concili Vaticà II. Durant els anys de la dictadura franquista, malgrat les restriccions, va defensar la necessitat de transformacions profundes al país. Durant la Transició, va esdevenir una plataforma per pensar el futur d'una societat plural, lliure i europeista, amb una actitud constructiva i esperançada. Així, *El Ciervo* ha estat testimoni dels grans canvis socials i polítics del país, però també ha contribuït a imaginar-los des d'una perspectiva democràtica hereva de l'humanisme cristià.

Censura i llibertat d'expressió

Durant els anys del franquisme, *El Ciervo* va ser constantment vigilat per les autoritats civils i eclesiàstiques. Aquests obstacles van culminar en un succés simbòlic, però molt real: l'assalt a la redacció de la revista el 4 de juliol de 1973 per part del grup d'ultradreta anomenat *V Comando de Hitler*. Els assaltants van amenaçar amb una pistola i lligar la secretària, van destruir mobiliari i arxius i van deixar pintades feixistes, amb insults i amenaces.

Prensa

Mitjans nacionals i internacionals com *Le Monde*, el *Frankfurter Allgemeine Zeitung* o l'*International Herald Tribune* van condemnar els fets, i la reacció unànime de la premsa va donar un fort impuls a la defensa de la llibertat d'expressió. Aquesta solidaritat va reforçar el compromís de *El Ciervo* amb la llibertat de pensament i la democràcia; la seva resistència intel·lectual va destacar en una època de repressió i va marcar el camí cap a una societat més plural i democràtica.

Una revista per guanyar amics

El Ciervo ha estat, des dels inicis, una plataforma construïda al voltant de les relacions humanes i intel·lectuals. La revista ha prioritzat la creació d'una xarxa d'amistat i col·laboració que ha enriquit les seves pàgines al llarg de dècades. Aquesta filosofia es reflecteix en la diversitat d'autors que hi han contribuït, incloent-hi figures destacades com Francisco Rico, José María Valverde, Miguel Delibes, Álvaro Pombo, Pere Gimferrer, José Corredor-Matheos, Enrique Badosa, Eugenio Trías, Adela Cortina, José Antonio González Casanova, Victoria Camps, Juan José Tamayo, Enrique Miret Magdalena, Jaume Lorés, Mosén Dalmau o Jordi Maluquer, entre molts d'altres, que han aportat perspectives úniques en camps com la filosofia, les arts, la literatura, la sociologia i la política. A més, la revista ha teixit llaços amb institucions culturals, grups de reflexió i moviments socials, i s'ha convertit en un punt de trobada per a intel·lectuals, artistes i lectors. Aquest esperit col·lectiu, basat en el diàleg, ha permès que *El Ciervo* es mantingui viu com una comunitat d'idees i de debat.

La degana de les revistes culturals

Amb 75 anys d'història, *El Ciervo* ha esdevingut la revista cultural més longeva de Catalunya i Espanya des de la seva redacció al carrer Calvet, 56, al barri barceloní de Galvany, un testimoni viu de l'evolució social i cultural del país.

Aquesta longevitat es deu, en gran mesura, a la capacitat d'adaptar-se als nous temps sense perdre l'essència: promoure un espai de diàleg, reflexió i pensament crític. En l'actualitat, en un context en què els debats dins de l'àmbit del periodisme passen per la desinformació, les notícies falses i els interessos econòmics, *El Ciervo*, amb les seves edicions en paper i digital, continua oferint una alternativa pausada i profunda de resistència a l'algorisme.

Prensa

Aquesta trajectòria ha fet guanyar a la revista alguns premis com la Medalla d'Or al Mèrit en les Belles Arts (1991), la Medalla al Mèrit Cultural de la Ciutat de Barcelona (2001) o el Premi Nacional al Foment de la Lectura (2020).

L'exposició, d'accés lliure i gratuït, es podrà visitar fins al 18 de gener a la sala 1.